

Wydanie 2/2023

W numerze:

- Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji – s. 2- 6
- Guy Fawkes Day – s. 7-9
- Twórczość Młodych Artystów – s. 10-12
- Zadaniowo– s. 13-15
- Fotorelacja– s.16-17
- Chwalmy Boga razem ze Świętymi-s. 18-19

Drodzy Czytelnicy!

Za oknem już śnieżnym puchem oczarowuje nas zima, choć jeszcze niedawno mogliśmy podziwiać walory naszej pięknej złotej jesieni. Czas nieubłaganie płynie i za chwilę pożegnamy pierwszy semestr i rok 2023. Zanim to się jednak stanie, małe podsumowanie przeróżnych akcji i obchodów świąt w najnowszym numerze naszego „TOP 10”.

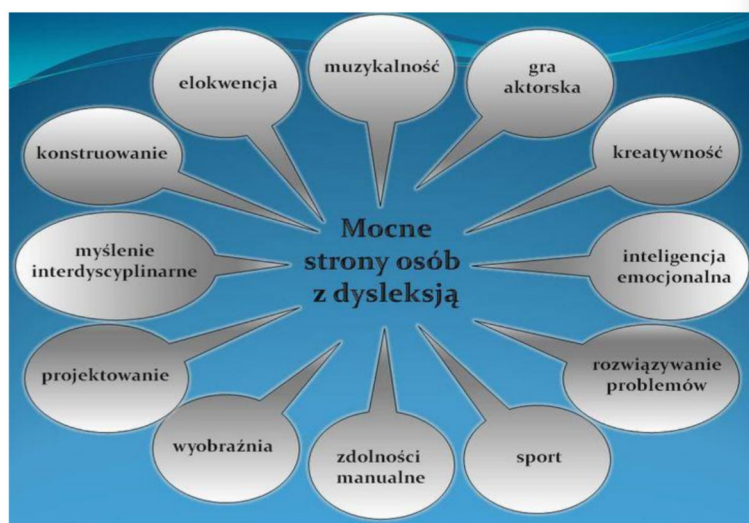
W obszernym artykule przybliżymy problematykę dysleksji, dysgrafii, dysortografii i dyskalkulii oraz propozycje wielu działań, które w miarę możliwości pomogą te trudności przezwyciężyć. W kąciку języka angielskiego proponujemy rebusowy konkurs, który można rozwiązać w oparciu o wiedzę z artykułu „Guy Fawkes Day”. Jesiennymi akcentami emanują również prace młodych artystów z klas piątych naszej szkoły oraz liczne zadania, które opędzą Was od nudy.

Z początkiem grudnia większość z Was jest już myślami przy Świętach Bożego Narodzenia. Przed Wami kolejne ciekawe akcje i piękne chwile spędzone w gronie klasowej i szkolnej rodziny. Cieszcie się nimi i z nadzieją czekajcie na Nowy Rok 2024.

WESOŁYCH ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU!!!

EUROPEJSKI TYDZIEŃ ŚWIADOMOŚCI DYSLEKSJI

Październik był miesiącem, w którym obchodzimy Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji. W naszej szkole nauczyciele i uczniowie aktywnie włączyli się w obchody. Uczniowie klas 4-8 wzięli udział w dyktandzie międzyklasowym, natomiast uczniowie klas 1-3 zaprojektowali „koszulki ortograficzne”.

Czym jest dysleksja?

Dysleksja jest specyficznym zaburzeniem w uczeniu się o podłożu neurobiologicznym. Charakteryzuje się trudnościami w adekwatnym lub płynnym rozpoznawaniu słów oraz słabymi zdolnościami dekodowania i poprawnego pisania. Trudności te są zazwyczaj wynikiem deficytu fonologicznego aspektu języka, często niewspółmiernego do innych zdolności poznawczych i efektywnych metod nauczania stosowanych w szkole. Wtórnie mogą wystąpić problemy z czytaniem ze zrozumieniem i kontaktem ze słowem pisanym, które mogą ograniczyć rozwój słownictwa i wiedzy ogólnej.

W świecie literatury krąży wiele mitów oraz stereotypów dotyczących dysleksji. Jeden z nich dotyczy przekonania, że dysleksja dotyka dzieci mniej zdolnych od innych. Wśród ludzi sławnych i wybitnych możemy odszukać osoby z dysleksją, takie jak: J. Ch. Andersen, Albert Einstein, Tomasz Edison, Leonardo da Vinci, Jerzy Waszyngton, W. Churchill, A. Rodin, Pablo Picasso, Jacek Kuroń, Agata Christie, Mohamed Ali. Możemy znaleźć je w świecie nauki, muzyki, kina, malarstwa, polityki, literatury, czy sportu.

Co to jest dysortografia?

Dysortografia to specyficzne trudności z opanowaniem poprawnej pisowni (w tym błędy ortograficzne).

Objawy dysortografii:

- Mylenie liter bądź ich pomijanie.
- Problemy z zapamiętaniem pisowni.
- Trudności z rozpoznawaniem liter.
- Pomijanie konkretnych liter.
- Powielanie błędów, mimo poprawnego zapisu wyrazu we wcześniejszym zdaniu, np. dziecko najpierw dokonuje poprawnego zapisu wyrazu „żaba”, a następnie to samo słowo zapisuje z błędem ortograficznym jako „rzaba”.
- Łączenie wyrazów, najczęściej rzeczowników z przyimkami, np. „w szkole”, „nad morzem”.
- Zapisywanie wyrazów zgodnie z usłyszaną wersją, np. zamiast „trąbka” dziecko napisze „trompka”.

Co to jest dysgrafia?

Przyczyny **dysgrafii** leżą najczęściej w zaburzeniach motorycznych, związanych z nieprawidłowym operowaniem dłonią, na przykład zbyt mocnym naciskiem na długopis, utrwalaniu nieprawidłowych nawyków podczas pisania czy dużym napięciem mięśni. Przypadłość ta może być także wynikiem mikrouszkodzeń części mózgu, która odpowiada za umiejętność pisania. W rzadszych przypadkach wiąże się ona z zaburzeniami rozwoju umysłowego. Towarzyszy również ADHD oraz autyzmowi.

Objawy dysgrafii u dzieci to nieestetyczne pismo, którego nie da się rozczytać. Jego charakterystycznymi cechami są:

- różne wielkości liter w obrębie jednego wyrazu;
- wychodzenie poza linię;
- litery „drżące”, pisane niepewną ręką;
- brak znaków diakrytycznych i interpunkcyjnych;
- zlewanie się tekstu pisanego w całość;
- niekształtność liter;
- pochylenie liter raz w prawo, raz w lewo;
- problemy z odróżnianiem wielkich i małych liter;
- omijanie niektórych wyrazów, niekończenie zdań.

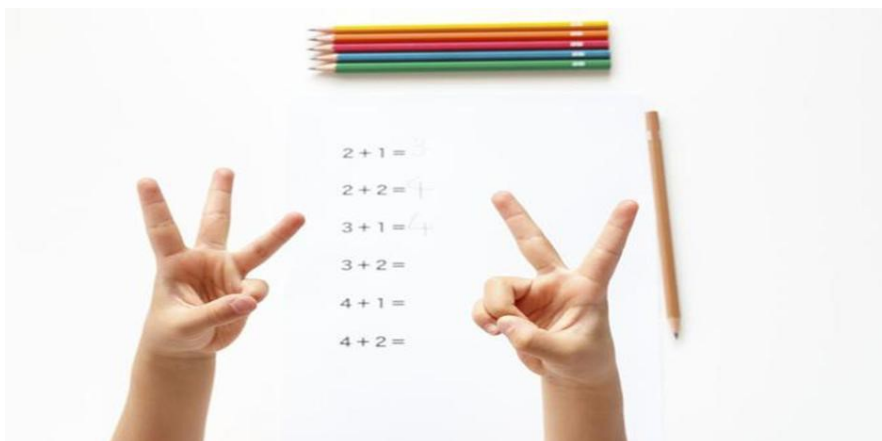
Dziecko, które zмага się z dysgrafią unika zadań związanych z pisaniem i rysowaniem. Często niewłaściwie trzyma długopis lub ołówek i bardzo mocno napina mięśnie dłoni. Jego uwaga jest skupiona na czynności pisania, przez co nie rozumie sensu zdań. Najczęściej szybko męczy się podczas pisania i łatwo traci motywację do pracy. Zazwyczaj mówi na głos to, co chce zapisać.

Jak pomóc dziecku, które zмага się z dysgrafią?

W terapii dysgrafii pomocne są wszelkiego rodzaju zadania angażujące motorykę małą np. rysowanie, malowanie, lepienie, kopiowanie.

- **Rysowanie szlaczków**, tak aby mieściły się w liniaturze.
- **Kopiowanie rysunków za pomocą kalki**, a następnie z pamięci.
- **Odrysowywanie rysunków z padającego cienia.**
- **Odrysowywanie kształtów z przygotowanych szablonów.**
- **Kreślenie tzw. „leniwych ósemek”** (ósemka leżąca) na papierze w powietrzu całą ręką.
- **Łączenie kolejnych punktów jedną linią**, aby uzyskać konkretny obrazek.
- **Ćwiczenia palców i dłoni** np. wystukiwanie melodii, rytmu, naciskanie każdym palcem oddzielnie na stół, robienie tzw. odcisków palców, zabawy „idzie rak nieborak”.
- **Ćwiczenie chwytu pęsetkowego** np. z użyciem gier zręcznościowych (bierki, domino). Nakręcanie zabawek ze sprężyną, sortowanie, nawlekane małych koralików. Zapinanie i odpinanie małych guzików, spinaczy do bielizny, wyszywanie, szydełkowanie, robienie na drutach.
- **Ćwiczenia manualne** (zarysowywanie, zamalowywanie dużych powierzchni farbami, wydzieranie, naklejanki, wycinanie nożyczkami, zabawy z plasteliną, modeliną, masą solną).
- **Zabawy z wykorzystaniem piasku kinetycznego, ryżu, grochu.**

Co to jest dyskalkulia?

Dyskalkulia oznacza problemy z nauką matematyki. Nie są to jednak zwyczajne problemy, z którymi zmagają się większość uczniów, a które zwykle zostają rozwiązane dzięki pomocy nauczyciela i wysiłkowi umysłowemu ze strony dziecka. Dyskalkulia to specyficzne trudności w uczeniu się matematyki. Można o nich mówić, gdy u dziecka wystąpiły zaburzenia zdolności matematycznych, czyli predyspozycji potrzebnych do rozumienia problemów matematycznych. W konsekwencji nie potrafi ono poradzić sobie nawet z najłatwiejszymi zadaniami. Należy przy tym zaznaczyć, że niski poziom umiejętności matematycznych nie jest związany z rozwojem intelektualnym dziecka - zwykle jest on prawidłowy. Szacuje się, że problem dyskalkulii dotyczy 3-5 proc.

Przyczyną dyskalkulii są genetyczne nieprawidłowości w tej części mózgu, w której koncentrują się zdolności matematyczne. Wówczas rozwój procesów psychicznych, zaangażowanych w nabywanie umiejętności matematycznych, przebiega wolniej. Stąd istotne różnice pomiędzy aktualnymi zdolnościami matematycznymi dziecka, a tymi, które są odpowiednie dla jego wieku.

Objawy dyskalkulii różnią się w zależności od rodzaju upośledzenia zdolności matematycznych:

- dyskalkulia werbalna** (słowna) - zaburzone zostają zdolności nazywania pojęć i relacji matematycznych. Pojawiają się także trudności z określaniem liczby obiektów i z nazywaniem cyfr i numerów;
- dyskalkulia leksykalna** - objawia się zaburzeniem odczytywania symboli matematycznych (cyfr, liczb i znaków matematycznych +, -, x, :, itd.). W konsekwencji popełnia się błędy przy wybieraniu numeru telefonu czy liczeniu na kalkulatorze, myli się numery autobusów, tramwajów czy peronów;
- dyskalkulia graficzna** charakteryzuje się problemami z zapisywaniem symboli matematycznych, a w cięższych przypadkach także liczb;
- dyskalkulia operacyjna** przejawia się zaburzeniem zdolności wykonywania operacji matematycznych. Zamiast dodawania wykonuje się odejmowanie, a zamiast mnożenia, dzielenie itd.;

dyskalkulia ideognostyczna (pojęciowo-wykonawcza) oznacza zaburzenie rozumienia idei matematycznych, relacji niezbędnych do dokonywania obliczeń pamięciowych, trudności w dostrzeganiu zależności liczbowych (np. nierozumienie, że 6 to połowa liczby 12, że 6 jest tym samym co 2×3);

dyskalkulia proktognostyczna (wykonawcza) to zaburzenie manipulowania konkretnymi lub obrazkowymi obiektami w celach matematycznych. Pojawiają się trudności z uszeregowaniem obiektów wg kolejności rosnącej lub malejącej, problemy ze wskazywaniem, który z obiektów jest mniejszy, większy, a które obiekty są tej samej wielkości;

Dyskalkulia nie przechodzi sama. Wymaga systematycznej i cierplivej terapii.

Zalecenia do pracy z dzieckiem z dyskalkulią:

♣ ćwiczenia orientacji przestrzennej na kartce (rysowanie obrazka wg wskazówek dorosłego: „Narysuj na środku dom, po lewej stronie domu płot, na płocie kota, w górnym lewym rogu słońce itp.); ♣ dyktanda graficzne; ♣ wykreślanie; ♣ leniwe ósemki kreślone, w powietrzu i na kartce; ♣ odwzorowanie figur z obrazka; ♣ układanie puzzli; ♣ powtarzanie ciągu cyfr; ♣ rozsypanki liczbowe (porządkowanie ustne lub wg określonej zasady); ♣ wyszukiwanie liczb ukrytych w rysunkach; ♣ labirynty; ♣ obrazkowe przedstawianie danych zawartych w zadaniach tekstowych; ♣ zachęcanie do werbalizowania czynności matematycznych, które dziecko po kolei wykonuje rozwiązując zadanie; ♣ pozwól korzystać z kalkulatora, tabliczki mnożenia, konkretów, palców; ♣ pozwól rysować graficznie zadanie (grafy, rysunki pomocnicze); ♣ wykorzystuj sytuacje dnia codziennego do rozwijania umiejętności matematycznych np. przy nakrywaniu do stołu, przy podróżowaniu (odczytywanie godzin odjazdu pociągu)

Guy Fawkes Day

How to celebrate

Guy Fawkes Day is a festival which takes place on 5th November. People light bonfires, burn puppets (made of old clothes, stuffed with straw, papers or leaves) and watch fireworks shows on that night. Sometimes children ask people in the street for money, crying, 'a penny for the guy'. This tradition is over 400 years old and began with a conspiracy in British history.

Facts from history

Queen Elizabeth I made life difficult for Catholics. Their land was taken away and they were put in prison. After Elizabeth died and James I became king, the Catholics hoped that their situation would get better (James' mother was a Catholic). Unfortunately, they had nothing to celebrate as James wasn't more tolerant than Elizabeth.

A plan to kill the king

That was why a few men started working on a plot to get rid of James I. The plotters wanted to blow up Parliament with the King inside. They found a room under the Houses of Parliament, put 36 barrels of gunpowder in it, and waited for the opening of Parliament on November 5th.

End of conspiracy

But their secret plan didn't work out. One of the men sent a letter to his cousin who worked in Parliament to warn him not to come to work. The King saw the letter and ordered his soldiers to search Parliament. In the cellar, the soldiers found Guy Fawkes, who was arrested and executed. And so Guy Fawkes' name went down in history.

There's a short poem about this festival which every child in Britain knows:

Remember, remember the fifth of November,

Gunpowder treason and plot.

We see no reason

Why gunpowder treason

Should ever be forgot!

Vocabulary:

light bonfire- palić ognisko

fireworks-ognie sztuczne

barrel-beczka

burn puppets- palić kukły

blow up - wysadzić

prison - więzienie

a plot – spisek

plotters-spiskowcy

treason - zdrada

unfortunately-niestety

And now rebus time!

Zapraszamy do rozwiązywania rebusów. Sposób rozwiązania (czyli słowa występujące w rebusach, skreślenia liter, dodane litery itd) i hasło wyślijcie na adres agnieszkaprzybyszsp10@gmail.com do dnia 10 grudnia.

3 pierwsze osoby, które wyślą poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone ocenami celującymi i pochwałami.

Autorzy i ich rodzina nie mogą brać udziału w konkursie.

1.

~~REEN~~ + UY

~~ST~~ + W +

~~N~~ +

S

Password:

2.

N + 8 E

~~FACE~~

~~ES~~

+ S

~~THE~~ E=A

+

+ S

Password:

3.

+

+

„S“

Przygotowały:

Karolina Topczewska, Maja Skolimowska, Alicja Sawicka, Aleksandra Lipińska, Julia Cicha, Lena Mirońska z klasy 6b,

oraz Alicja Saraczewska z kl.7c i Weronika Ostrowska z kl. 7b pod opieką pani Agnieszka Przybysz.

Password:

TWÓRCZOŚĆ MŁODYCH ARTYSTÓW

Fiona- z warzyw królowa

Przedstawiamy królową Fionę,

która z kwiatów ma koronę.

Nasza warzywna dama,

w suknię z jarmużu jest ubrana.

Jej brzuch nie jest pusty,

zbudowany jest z kapusty.

Marchewkowe włosy,

buzię ozdabiają.

Paprykowe usta,

pięknie się uśmiechają.

Na dyniowej głowie

oczy świecą kasztanowe.

Fiona nie jest sama,

ma przy sobie wiernego kompana.

Oto Ciastek piernikowy,

choć brzuch ma ziemniakowy.

Fioletowe ma guziczki,

a uśmiech z pikantnej papryczki.

Sterczące ma rączki i nóżki,

zbudowane z korzenia pietruszki.

To nasze warzywne postacie baśniowe.

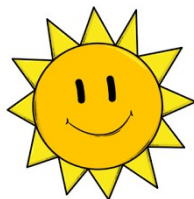
Jeść ich nie będziemy,

choć wiemy,

że są zdrowe.

*Przychodzę o świcie, witam się ze słońcem.
Zaczynają śpiewać już pierwsze ptaki.
Mój płaszcz przetykany lśniący słonecznymi promieniami
radośnie jaśnieje.
- Wstańcie, moi mili.
Złotymi promieniami świecę i budzę wszystkich ze snu.
- Do pracy jest już czas!
I ptaki nucą pieśń, by drzewa zbudzić wnet...
- Od rana siłę miejcie i radośnie ten dzień spędzajcie,
z każdej chwili korzystajcie.*

ZADANIOWO

13 października w naszej szkole obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej. Z tej okazji przygotowaliśmy dla uczniów i nauczycieli krótki quiz.

1/4 Dlaczego akurat 14 października obchodzony jest Dzień Edukacji Narodowej?

- upamiętnia rocznicę utworzenia pierwszej szkoły podstawowej
- upamiętnia rocznicę powstania Komisji Edukacji Narodowej
- upamiętnia rocznicę utworzenia pierwszej szkoły wyższej
- upamiętnia rocznicę podpisania Karty praw i obowiązków nauczyciela

2/4 Z inicjatywy, którego króla powstała Komisja Edukacji Narodowej?

- Jana III Sobieskiego
- Zygmunta III Wazy
- Stanisława Augusta Poniatowskiego
- Bolesława Chrobrego

3/4 W którym roku została powołana Komisja Edukacji Narodowej?

- W 1773 r.
- 1784 r.
- 1774 r.
- W 1659 r.

4/4 Kiedy obchodzony jest Światowy Dzień Nauczyciela?

- 1 października
- 5 października
- 13 października
- 14 października

JESIENNA WYKREŚLANKA

K	D	C	P	P	N	T	P	I	P	Y
K	R	Y	Z	L	Y	W	D	E	L	O
E	L	N	A	G	U	R	A	Z	S	Ł
Z	H	I	P	Ż	W	C	C	M	E	J
O	Z	E	S	I	U	Z	H	Ż	Ł	G
R	Ł	P	Ń	T	S	Ł	L	A	N	P
M	W	O	O	E	O	N	A	W	M	M
Y	B	G	D	N	I	P	P	K	H	J
Z	K	O	H	Y	Ł	S	A	A	R	R
R	Y	D	M	P	C	O	E	D	N	U
P	K	A	T	O	Ł	S	L	J	Y	O

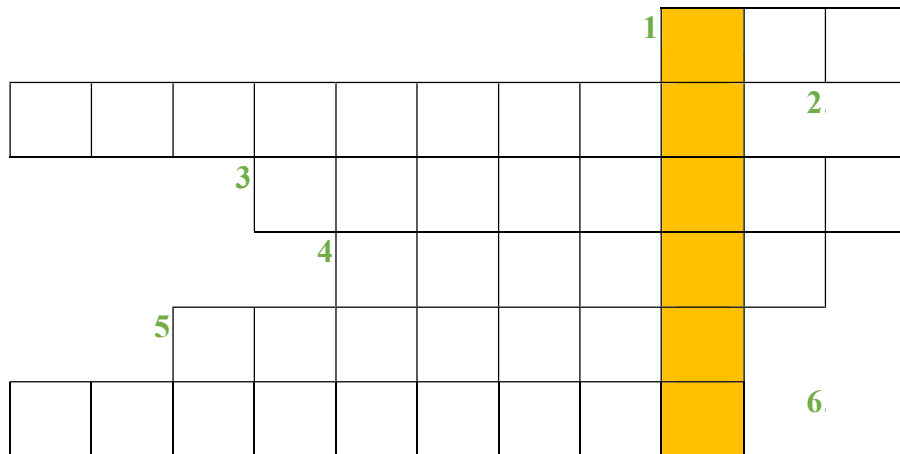
CHLAPA
DESZCZ
JESIEŃ
KAŁUŻA

LISTOPAD
MŻAWKA
NIEPOGODA
PLUCHA

PRZYMROZEK
SŁOTA
SZARUGA

KRZYŻÓWKA NA JESIENNE WIECZORY

Nazwy rysunków wpisz w odpowiednie pola. 😊 Odczytaj rozwiązanie.

Opracowanie:

p. Weronika Szalej

FOTORELACJA

W naszej szkole nie ma nudy! W I semestrze nowego roku szkolnego miało miejsce wiele akcji i przedsięwzięć, w które nasi uczniowie bardzo chętnie się włączają. Powróćmy na chwilę wspomnieniami do niektórych z nich:

Wolontariusze z organizacji

GLOBAL VOLUNTEERS

Ślubowanie klas pierwszych

Otrzęsiny klas czwartych

Turniej dla klas szóstych
„Kocham Cię, Polsko!”

Inscenizacja „Dziadów”

Akademia z okazji KEN

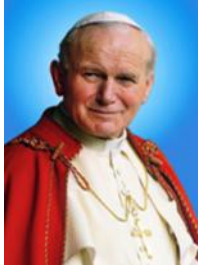

Akademia z okazji 11listopada

Chwalimy Boga razem ze świętymi

Listopad – miesiącem Wszystkich Świętych, ale pamiętajmy o Nich nie tylko od Ich święta!

Jan Paweł II

Jan Paweł II jest w niebie
modli się za mnie i ciebie.
Ten Święty z Polski pochodzi
i jest patronem rodzin.

Święty Krzysztof

Nie spotka cię nigdy żadna katastrofa,
gdy wierzysz w pomoc
św. Krzysztofa.
Kierowców w podróży od złego on
chroni,
ale ostrożni muszą być i oni

Św. Franciszek

Krząta się św. Franciszek,
Wszelkich stworzeń braciszek.
Kochają go zwierzęta-
Ty też o nich pamiętaj.

Św. Antoni

Jest w niebie św. Antoni,
co szuka rzeczy zgubionych.
Gdy czegoś odnaleźć nie możesz,
On ci na pewno pomoże.

Wykreśl w diagramie imiona 10 świętych i odczytaj hasło.

K	F	R	A	N	C	I	S	Z	E	K
R	I	T	A	A	N	T	O	N	I	F
Z	P	B	Ą	D	Ż	C	I	E	Ś	A
Y	I	W	O	J	C	I	E	C	H	U
S	O	W	I	Ę	T	Y	M	I,	P	S
Z	T	B	A	R	B	A	R	A	O	T
T	R	N	I	E	W	A	Ż	J	A	Y
O	J	E	S	T	E	M	Ś	W	I	N
F	S	T	A	N	I	S	Ł	A	W	A
D	O	M	I	N	I	K	Ę	T	Y	<small>Kpl 11,44</small>

HASŁO:.....

Przygotowała: p. Anna Zdanowska

REDAKCJA GAZETKI:

Opiekun gazetki: p. Ilona Prokopiuk

Nauczyciele: .., p. Agnieszka Przybysz, p. Krystyna Tomala- Rozbicka, p. Weronika Szalej, p. Joanna Wiszniewska p. Anna Zdanowska

Uczniowie: Jakub i Szymon Nurzyński z kl. 5b, Ania Konieczna , Karolina Kołodziejczyk, Zosia Smuniewska kl.5c, Karolina Topczewska, Maja Skolimowska, Alicja Sawicka, Aleksandra Lipińska, Julia Cicha, Lena Mirońska z klasy 6b, Alicja Saraczewska z kl.7c i Weronika Ostrowska z kl. 7b